

Als telefonische hulp niet volstaat, komen we

Vrijwilligers van Zorg om Boer en Tuinder bereiden zich voor op een drukkerere periode wanneer psychosociale nood bij boerengezinnen oploopt. Coördinator Claudia Hooiveld hoopt dat boeren hun schroom opzij durven te zetten.

 Simon Talsma

Leeuwarden | Boeren kampen met een teruggang in inkomsten door de gevolgen van de coronacrisis, juist nu het nieuwe productie seizoen voor de deur staat. Veel boerenondernemers en tuinders merken al de gevolgen en zien dat producten niet of tegen lagere prijzen afgenomen worden.

Regiocoördinator Noord Claudia Hooiveld van de stichting Zorg om Boer en Tuinder (ZOB) houdt er rekening mee dat dit kan leiden tot psychosociale nood bij een deel van de beroepsgroep. Landbouworganisatie LTO Noord liet afgelopen week al weten zich extra te willen inzetten voor de verwachte groeiende problema-

tiëk en werkt daarbij samen met deze stichting. „Je merkt nu dat het stil is, maar het voelt als stilte voor de storm.”

De stagnerende afzet heeft nu al grote gevolgen voor enkele deelsectoren van de landbouw, zoals de bloementeel en de markt voor consumptie aardappelen. „Wat we nu met onze vrijwilligers doen, is ons zo goed mogelijk op de hoogte stellen van alles wat er gebeurt. We staan klaar voor boeren en tuinders die een luisterend oor willen, en als het nodig is doen we het niet alleen telefonisch, maar zoeken we naar een andere oplossing om mensen te helpen.”

Stichting ZOB volgt net als veel andere hulporganisaties de adviezen van het RIVM om elkaar zo weinig

mogelijk fysiek te treffen en 1,5 meter afstand te houden, „maar soms zullen er situaties zijn dat alleen telefonische ondersteuning niet kan. We kijken dan hoe we dat op een verantwoorde manier kunnen doen en zoeken dan de mensen op.”

De vrijwilligers van ZOB hebben bijna allemaal een link met de landbouw. Het gaat om boeren die bedrijfsmatig nog actief zijn en boeren die gestopt zijn, bedrijfsadviseurs en andere erfbetreders. De vrijwilligersgroep is in de afgelopen jaren gestaag gegroeid en telt nu zestien mensen die in de regio Noord ingeschakeld kunnen worden voor een begeleidingstraject.

Vertrouwelĳk

Een van hen is Bertus Stormink uit Marknesse, die jarenlang agrarisch bedrijfsadviseur is geweest en alweer verschillende jaren betrokken bij ZOB. Hij ervaart het werk als zeer waardevol en brengt zijn ervaringen graag in bij de gesprekken. „Altijd onder de strikte voorwaarde dat alles wat verteld wordt ook onder ons blijft. Pas wanneer de betrokkenen er in toestemmen dat we adviseurs van elders bij het begeleidingstraject willen vragen, doen we dat.” Voorbeelden zijn de accountant, ondernemersadviseur, een financieringsdeskundige of een mediator.

In de afgelopen jaren is er bij ZOB veel geïnvesteerd in contacten met erfbetreders die als eersten problemen op bedrijven en in gezinnen signaleren. Voorbeelden hiervan zijn vertegenwoordigers van Friesland-Campina en andere zuivelbedrijven, veevoederleveranciers en fokkerijorganisaties. Wanneer de vertegenwoordigers hiervan de indruk krijgen dat hulp welkom kan zijn bij persoonlijke of bedrijfsproblemen, kunnen ze de problemen bespreken met de boer en voorstellen om hulp in te schakelen, bijvoorbeeld van ZOB. „De boer kan dan zelf contact met ons leggen of wanneer die het goed vindt kan de erfbetreder ons inzien en dan leggen wij het contact.”

Andere zaken waarvoor ZOB ondersteuning biedt is onder andere bij bedrijfsopvolging wanneer de visies van de verschillende generaties te

Boeren zijn begonnen met hun voorjaarswerk zoals het inzaaien van gewassen. Dat maakt, volgens Claudia Hooiveld, dat de problemen waarmee ze geconfronteerd worden als minder heftig worden ervaren. Foto: ANP

veel uiteenlopen, financiële problemen en stoppen van het familiebedrijf. „Ook dat hakt er stevig in”, zegt Hooiveld.

Op dit moment heeft de coronacrisis nog niet geleid tot extra drukte, laat Hooiveld weten. „Wanneer mensen bij ons aankloppen is er eigenlijk altijd sprake van een opeenstapeling van factoren. Deze coronacrisis werkt in ieder geval stressverhogend en kan er wellicht voor zorgen dat het de komende tijd bij ons drukker gaat worden.”

Meevaller is het prachtige voorjaarsweer waarbij boeren nu weer hun buitenwerk opstarten. „Dat geeft ze positieve energie, bezig zijn bij mooi weer en een groeiseizoen dat weer begint.”

Een deel van de boeren is nu al bezig om te zoeken naar nieuwe afzetkanalen. Zo zijn er verschillende initiatieven om voldoende werknemers te krijgen nu bijvoorbeeld hulp-

krachten uit het buitenland minder beschikbaar zijn. Dat lijkt al effect op te leveren. „Het gaat er ook om dat de producten verkocht worden nu veel traditionele afzetkanalen wegvallen. In de aspergeteelt zie je dit al en ook op lokaal niveau zijn er initiatieven. De productie begint te komen en het vergt creativiteit om juist nu voldoende afzet te vinden.”

Bagage

De komende maanden blijft de stichting inzetten op het ondersteunen van de vrijwilligers om ze goede bagage te geven bij de gesprekken die komen. „Door alles wat ze zelf vaak hebben meegemaakt zijn ze voor ons heel waardevol”, zegt Stormink. „Maar het kan ook zo zijn dat het juist te dichtbij komt. Dan kan de vrijwilliger zelf, of kunnen wij als organisatie besluiten iemand anders de begeleiding te laten doen. Het belangrijkste doel is immers dat de boer

of tuinder de regie terugkrijgt over het eigen bedrijf.”

Tevens worden de contacten met bedrijven en organisaties geïntensiveerd die al contacten hebben met boerenbedrijven, zoals afnemers, adviseurs, leveranciers en financiers. „En we zijn bezig met een campagne om de bekendheid te vergroten. De boeren kunnen kosteloos bij ons terecht en wij doen ons werk met vrijwilligers, maar ook een vrijwilligersorganisatie heeft kosten. We worden al gesponsord door bedrijven en instellingen binnen en buiten de landbouw en wanneer we meer ingezet gaan worden, zullen de kosten oplopen. De krachtige ondernemers in deze sterke sector, waarin de druk hoog kan oplopen, moeten schroom overwinnen om bij ons aan te kloppen voor een steuntje in de rug. In de afgelopen jaren hebben we dat al bij veel bedrijven kunnen doen.”